



GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurea si Sambet'a, Fóies una data pe seputemana, — Pretul: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl v.a. Tiri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doidieceri, or 3 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postele c. r. si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Taxa timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fară depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 15.

Brasovu, 22. Februarie 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Doue pecate politice!

(Urmare).

D. autoru afla pe catu politico in aceea, ca de ce au primitu cei 7-8 mandatulu de deputatu, daca ei n'au fostu independenti, ci organe ale guvernului! Dara nu scie Dlui, ca afara de cei 7—8 inca 35 au fostu totu de cei neindependenti, mare parte organe ale guvernului mai mici si mai mari, cumu au datu Ddieu! acuma déca acestia au potutu manifestá in dieta alta voluntate, decatuccia a guvernului, de a impiedecá, atunci nu sciu cumu nu ar' fi potutu cei 7—8 face totu asie, numai se fi vrutu; ori d'ora cei 7—8 nu au avutu atata curagia, catu cei 42 se dica si ei ja in locu de nein? Pecatulu nu pote fi dara acela, ca organe de ale guvernului sunt totu de odata si deputati, séu cu vorbele Dlui autoru: ca in dieta nu au fostu totu numai deputati simpli, carii placu autorului; ci pe catu pote fi numai aceea, ca cei 7—8 au avutu volintia individuale mai multu ca nulla! Daca inse acesta è pe catu, apoi dieu e pe catu a mai studia si esperia ceva, destulu va fi se inventie si esperieze unulu si apoi noi cestilalit se dormim in pace, se ne sculamu, caudu se va scula unulu (1) si cu nullele nóstre se facemu cá unulu se faca o suma mare. Óre acésta din urma portare a nostra cumu saru poté nomi? spunene, Dle profesorul de scientiele inalte politice de statu! et eris magnus Apollo!

D. autoru dice mai incolo, ca „cei cari sunt chiamati la eserçarea poterei esecutive (organele guvernului) se remaia si se fia numai esecutori fideli ai direpturilor nóstre personali si nationali, eara cei chiamati la legislatiune se fia representanti fideli ai intereselor si semtiemintelor nóstre nationali, se remana fiesce care in elementele de Maiestatea S'a marcate, esecutorii esecutori, legislatori legistatori!“ etc.

Déca organele guvernului de nationalitate romana nu sunt in stare de a poté fi totu de odata si reprezentanti fideli ai intereselor nationali, apoi nu sciu, cumu pote D. autoru accepta de la ómeni cá aceia, cá ei se fia esecutori fideli ai direpturilor nóstre! Déca ei nu voru fi de un'a, nu potu fi neci de alta; diefa din urma inse au aretatù, ca si organe de ale guvernului chiaru in sensulu Dlui autoru au fostu reprezentanti fideli ai semtiemintelor nationali, (ai interesselor nu potu se dicu); se faca bine dara D. autoru si se ierte, déca trebue sei marturisim, ca doctrin'a acésta a Dlui è fara leacu de fundamentu, nu are prospectu de a fi primita neci insusi de partisani Dlui autoru alu „Inconvenientului!“ D. autoru nu se sfiesce mai incolo a afirmá, in lung'a sea preleptiune, ca „noi cu ajutoriulu influintiei in guvern, concedate de candu amu intratu in ordinea politica, nu amu facutu nemica pe terenulu desvoltarei nóstre morali si materiali!“ Mare si grea inculpare acésta a nostra a tuturoru! inse multiamita ceriului, ca è nefundata, aruncata numai asie, cumu arunci petri in apa, standu pe tiernurea ei si neavendu ce luera ceva mai de folosu! Acésta imputare séu inculpare e cu atat'a

mai ridicula, cu catu autorulu cu o naivitate ori inteleptiune rara ne spune, ca neci pentru mai multu neci pentru mai pucinu, decatuccia numai pentru ca (auditi acolo!) pentru ca nu vedem u radicate institute (de spusu nu se spune, ca ce feliu de institute, cu tóte ca Dlui trebue se scie, ca se afla in tierile civilisate multe feliuri de institute, că embleme si scutintia a luminei si a activitatii spiritului!) apoi trece la cleru, séu dupa cumu ei dice Dlui in termini moderni de statu, la patrafire si dice, ca „patrafirele au fostu acele, cari in totu tempulu au reunitu pele-mele (sic?!?) in biserici pe mici pe mari, pe seraci si bogati, pe slabii si pe tari, cari au onoratu si cultivatu sciintia, au intemeiatu scóle etc. si asia dara respectu si reverintia aplecata catra patrafire!“

Cumu vine D. autoru la aceste idei, prin ce asociatiune a ideelor, intru adeveru nu me precep! Au d'ora celor 7—8 vreau Dlui a le imputá si nerespeptu si n'reverintia catra patrafire?! De unde si cumu afla autorulu de lipsa a-si esprime reverint'a cea aplecata catra patrafire si numai catra aceste? Dara déca noi nu amu facutu nemica pe terenulu desvoltarei nóstre morali si materiali, apoi nu au facutu neci clerulu; daca nu au facutu neci clerulu, apoi cumu e totusi asie aplecata reverintia numai catra cleru?!

Dici Dle autoru, ca „cu o desperatiune formidabile trebue se se observeșe ca nu se vedu fapte mari si nobile patrate de influint'a nostra nationale in guvern in favórea prosperarei natiunei... nu se vedu fapte demne de ale petrece la posteritate“ mai ca asiu poté fi de acordu cu Dta in privinti'a acésta, ca intru adeveru astufelui de fapte nu pré avemu de a registrá, -- dara nu potu se fiu de acordu cu Dta, candu Dta prin acésta faci imputare barbatilor romani, cari sunt organe ale guvernului, uitandu, ca aceea imputare cade si in capulu Dtale! ca barbatii nostri au facutu totu ce dupa impregiurari s'au pututu!

Ce se dicemu inse la acea idea a Dtale ca „pentru acea nu se vedu fapte mari si nobile, fapte demne de a le petrece la posteritate, pentru-ca (organele guvernului) inca nu ne au esoperat unu instrumentu moralu, cu a cartua ajutoriu articlulu de lege antaiele se se pote sustiené, fara de care elu nu e altuceva de catu o decisiune amara, se intielege de sene academ'a de direpturi!“ ergo hinc illae lacrimae!? Nu este dara fapta mai marézia inaintea Dlui autoru, ca redicarea unei academii de direpturi, se faca barbatii nostri ce se faca, daca nu esoperéza academia de direpturi, nu au facutu nemic'a, patrafirele inca se nu conteze mai multu pe reverint'a cea aplecata a autorului, déca nu voru esoperá ei o academ'a de direpturi! bagséma D. profesorul din Concordia mai are lipsa de inventatura in sciintiele juridice, că se se pote face si mai mare barbatu de statu, se pote nu numai tiené preleptiuni in „Concordia,“ ci a fi si conducatoriu alu vointiei generali a celor 42.

Nu vreau se me demitu in discusiune, ca óre numai de academia de direpturi, ori si de institute pedagogice, teologice si scoli satesci etc. avemu mai mare lipsa, numai atata insemnezu, ca nu e adeveratu acea ce dise autorulu despre academia, ca adeca „noi

amu remasu de asta data fórte reu spriginiti de influinti'a nostra nationale in guverniu" si pentru-ca adeca nu s'a redicatu pe lunga academi'a maghiara in Clusiu, si un'a romana! Cine i-a spusu autorului, ca barbatii guvernului, romani, nu au spriginitu catu au pututu intemeiarea si a unei academii romane? Dar' óre totu ce ni se denéga bunu, séu ni se face reu din partea guvernului este a se ascrie relei spriginiri din partea romanilor, si nu altoru inprejurari, cari nu dependu de la vointi'a individuale séu si generale a romanilor impiegati? Si acésta rea spriginire de influinti'a nationale in guverniu o botéza D. autoru de alu doile pecat u politiciu! Daca nu ar' avé barbatii guvernului, romani, alte pecate, de catu acest'a, atunci dieu nu ar' trebui se se a proprie cu frica de santele santi-loru! Seraci 7-8! nu v'au fostu de ajunsu cu pecatele din cathechismu, si cu cele a lui P... a din „Concordi'a" acumu ve mai punu pe spate si alte pecate, pecate fiole! Sciu ca sunteti in stare a le purtá si aceste, ca credinti'a vóstra é tare!

Domnulu medicu din „Concordi'a" a aflatu in urma, dupa cercetari afunde, medicamentulu pentru alungarea morbului derimatoriu, eacat' elu! „Domnii asiediatu in fruntea ocarmuirei se se lase de legislatiune, ca acésta e incompatibile cu pusitiunea loru, se scie (ci) ca potestatea legislativa e poterea (force) si c ea esecutiva è voluntatea (umgekehrt ist auch gefahren) se nu debilizeze dara forcea, fara se céda loururile loru altora" etc.

Cumu amu disu mai susu e o inventiune noua, — pentru care autorulu ar' trebul se capete privilegiu, — ca adeca unu organu alu guvernului se nu pótia fi totudeodata si legislatoru; dar' nu è mai uritu lucru de eatu a condemná in altii aceea ce singuru faci! Autorulu de ce nu s'a lasatu de legislatiune in 1861, ca inca erá in fruntea ocarmuirei? de altumintene Dlui neci nu au im pedecatu, neci nu au statuatu in acea dieta! Me mangaiu, ca Domnii catre cari se adreseasa D. autoru nu'i voru ascultá svatulu, si nu-si voru depune mandatulu de deputatu! Medicamentulu acesta recomandat u mediculu din „Concordi'a" nu aru vindecá morbulu, ci aru invenina totu trupulu — natiunei romane, de care se ne feréscă Ddieu! — X. Y. Z.

Sabiiu 17 Fauru. Audimu, ca sinodulu besericiei nostre greco-orientale in Ardealu de siguru se va conchiamá pe 22 Martiu a. c. calendariulu nostru.

— 28 Fauru. Comitetulu asociatiunei transilvane etc. tinu astadi, dupa intrerumpere de cinci luni, siedinti'a sea lunaria. Panacandu, dupa promisiunea on. secretariatu vomu fi in stare a comunicá protocolulu siedintiei in totu cuprinsulu seu in numerulu venitoriu, antecipam u numai, ca obiectulu principalu a fostu impartirea stipendielor deschise de asociatiune. Si anume stipendii à 100 fl. s'a aplacidatu juristiloru: Branisce, Strajanu, Schiau, Chicea, Candrea din Sabiiu, si Laz'a si Nechit'a din Pest'a; ear' stipendii à 50 fl. gimnastiloru Isaacu, Ben'a, Ier. Geaja, Micu, Olariu, Muresianu (fiu poetului). Protocolulu, cumu diseramu, in nr. celu mai de aprópe. — T. R."

Turd'a 28/2. Multu onoratulu comitetu filiale din Turda, care in restimpu aprópe de 3 ani cu neobostu zelua staruitu intru ajutorarea juristiloru lipsiti de midilóce din comitatulu Turdei, a arangeatu 'eri in 27/2 1864 unu balu la „Regele Mathia" spre ajutorarea mentionatiloru juristi.

Balulu a fostu unulu din cele mai stralucite, afara de familiele de romanu din Turd'a, luara parte unu numeru frumosu din amplioati si alti Dni de natiunea magiara, precum si mai multi tineri de nationalitate ne romana. Tinerimea romana de ambe secsele fù representata preste asteptare bine, si multe familii estrane mai decorara acéstu festinu de benefacere, care dede si ocasiune de a fraternisa nationalitatile intre sene (a la 1860) in cea mai placuta armonia descope-rindusi dorintiele pentru disparerea discordiei si ne'ntielegierii.

Resultatulu se va impartasi pe scurtu catu mai curundu.

In fine me simtiu indatoratu ca unulu, care de mai indelungatu timpu, potu dice dela prim'a pasire pe carier'a juridica, sum norocosu de a me impartasi din ajutoriulu acest'a a rosti multu on. comitetu filiale multiamita publica pentru energi'a, desfasurata dela inceputulu activitatei sale intru ajutorarea juristiloru din comitatulu Turdei, cu care sum convinsu, ca consimtu toti, cati sau impartasitu din ajutoriulu acest'a; multiamita publicului care a onoratu balulu cu pretiuit'a Dloru presintia si toturoru acelor'a, carii succurgu la scopulu acestu filantropicu cu denariulu loru. —

Ioane Campeanu
juristu in an. III-lea in aqadem'a c. r. din Sabiiu.

Vien'a 26 Fauru. Aniversarea esirei constitutiunei imperiale se serba in Vien'a cu cultu Dumnedieescu in beseric'a Sf. Stefanu, la care luara parte cele mai mari auctoritati dela capetele si curtea imparatésca pana la cele mai de diosu bransie si poporu. Diurnalele descriindu acésta serbare 'si arata dorinti'a, ca se védia constitutiunea odata deplinu introdusa si prefacuta si in adeveru, in cuprinsulu intregului imperiu, pecandu ultracentalistilor nu le pasa, se revina chiaru si absolutismulu, numai germanismulu se nu fia scurtatu si impedecatu in sborulu si marsi'a lui. —

GALITI'A sub stare martiala! Dupa cumu scimu polonii din Galiti'a sub totu decursulu insurectiunei ruso-polone au adunatu si tramisu ajutore conationaliloru sei parte in bani, parte in bracie armate, camu pe suptu ascunsu; acumu inse de vr'o cateva luni s'a doveditu, ca preste tota Galiti'a e organizat u unu guvernul nationalu pe lenga guvernulu imperatescu, (asia, dupa cumu publicaseramu si despre regimulu secretu de nedependintia alu Ungariei), care in dilele mai próspteincepuse a terorisá fortindu contributiuni si recruti in folosulu causei nationale. Acumu unu telegramu in „H. Z." din 29 Fauru reportés'a, cumuca contele Mensdorff gubernatorulu Galitiei a prochiamatu peste Galiti'a si Cracovi'a stare martiala:

Unu manifestu alu imperatului din 24 Fauru contrasemnatu de toti ministrii motivésa acésta mesura prin aceea, ca inlaintrulu granitelor imperiului eosista nade, coneensiuni tradatore spre a ajutá insurectiunea prin concursu de recrutare si stórcere de contributiuni; ca securitatea proprietatei locuitorilor, bun'a stare a tierei sunt periclitate si ordinea legala tare amenintiata; ca fapte numerose dovedescu, cumuca in scurtu tempu partile revolucionarie au de cugetu a face din Galiti'a si Cracovi'a unu spectaculu de fapte silnice, nu mai multu pe ascensi ci pe facia. Imperatulu aducundusi amente de oblegamintea de regentu si de datori'a s'a catra tiera, ai caroru locuitori in majoritate preponderanta se numera intre cei mai creditiosi suditi (ruteni, se afla silitu a ordina mesuri exceptionale. Imperatulu doresce, ca acestea mesuri catu de curundu se se faca érasi de prisosu si e plenu de incredintiare, ca regimelui nu'i va lipsi sprijinirea din partea locuitorilor pentru restituirea pacii si a legalitatei.

„C. österr. Z." reportézia, ca in Galiti'a, in lungulu si in latulu tierei se facu arestari peste arestari si calcari de casa, cu care ocasiune s'aflatu multe scrisori doveditores, ca galitianii sunt asia de organisati, catu in casu de lipsa se pótia prorumpre foculu revolutiunei si acolo. Regimulu nationalu ruso-polonescu privesce la Galici'a ca la una parte a Poloniei, numinduo „prada rapita." Galiti'a e nou impartita in cercuri nationale cu siefu nationalu. Lemberg si Cracovi'a au siefi de cetate. Unu actu aflatu la unu templariu intr'o figura pe ghipsu cuprinde instructiunea nationala, unde se dice: patri'a e in resbelu, fia care amplioiatu e soldatu, standu intr'unu postu fórte greu, pre care neprimindulu se privesce de desertoru, ér' desertoru se nu mai cutese a fi nime.

In Tarnovu se aflá presa secreta, care e si confiscata si se aflara documente doveditores, ca toti cei ce potu portá arme voru fi siliti a se resculá.

O conscriptiune generala pentru toti dela 20-50 ani e efectuata si oficirii primisera ordine a veni la armata pe 1. Fauru. Poporulu e impartit in 3 clase in portatori de arme, si cei cari potn servi ca veteranu pentru garnisóna si in straini. Damele si barbatii sunt provocati a aduná la alalta auru, argintu, spre a se poté bate din elu moneta polonica. Erá gata si planulu pentru modulu, cumu se se ocupe Leowa, séu Lemberg. Candu se cautá ucigasiulu oficialului politianu Kuczinski, se dede preste unu polonu, care si avea insemnat in portfoliu unu registru politianescu de persone, rene gati. In urma prepusulu, ca polonii luora comunu si 'si intendu alianti'a la Ungari'a, inca se mai confirmă.

Scimu, ca sen. imp. Rogawski, ca amestecatu si doveditul partisantu alu revolutiunei fù prinsu in Vien'a si stra portat aici. Principele Sapieha, renumitulu intreprindetoriu, ca atare compartasiu, fù inchis, inse audiendu in 17, ca Galici'a nu va avé dieta fugi din prinsore; ad. venise mama'sa la elu si cu licenti'a presied. de tribunalu vorbi cu ea in sal'a tribunalului, de unde urmatu de vighiatori se re'ntorse, dicundu la vighiatori, ca se'l u astepte pana va esi din cancelaria, unde are a vorbi cu unu oficialu, elu inse pe o feréstra a cancelariei o tuli la fuga si acumu se afla in Iassy, de unde telegrafa familiei. Casulu acesta facu, ca prinsorile se fia aspru vighiate. Opiniunea e, ca starea martiala prochiamata in Galiti'a cade in favórea Rusiei, si se suna, ca Rusi'a va fi, care

va tramite armata in Galiti'a, in casu ce Anstri'a ar' fi intempinata cu resbelu si in Itali'a. —

Din campulu resbelului.

Cortelulu generalu alu trupelu austriace se afla totu in Hadersleben si adeca; brigad'a Thomas in Simmerstedt, brigad'a Dormus in Froerup, brigad'a Nostitz in Hadersleben, brigad'a Gondrecourt in Hoptrup, brigad'a de cavaleria Dobrzensky in Arnlund.

Inaintari in cucerirea apucata nu s'a mai facutu, neci fortulu Friderici'a nu s'a ocupatu. O proba se facu in 22 Fauru cu canonada asupr'a siantiuriloru dela Düppel, inse succesulu dovedi cu nulitatea s'a, ca intaritur'a acésta cere neaparata trebuintia de pregatiri regulate obsidionale, prin urmare pana candu nu se voru aduce tunuri de calibrulu celu mai mare pentru espumnarea forturiloru nu e prospectu de a se ocupá cu un'a cu dove acestea intarituri. Asupr'a Mysundei s'a descarcatu 4 mi 200 tunuri, ér' la siantiurile dela Düppel si o sută de mii de bombardamente abia voru poté face ceva stricare.

Diet'a Danimarcei responde in adres'a la cuventulu de tronu, intre altele si acestea. Singur'a nostra mangaiare e, ca regele apéra libertatea si nu vré slabirea Danimarcei, cu renuntiare nnirei cu Schlesvigulu. Diet'a contesa pre o continuare energioa a resbelului.

Situatiunea dar' nu s'a inschimbătu intru nemica din ceea ce scimu pana acumu. Lordulu Palmerston responde in parlamentu, ca dupace proponerea conferintiei pentru armistare s'a deochiatu, Anglia a propus conferentia fara armistare, Anstri'a si Prusi'a s'aru fi invoitu. Francia si Rusia pote ca inca voru luá parte. Svedia Dani'a si federatiunea n'an respunsu. Basea conferintiei e tractatulu din Londonu alte arangemente nu se potu impartesi. Dani'a inse vré a amená adunarea conferintiei, prin urmare nu va esi nemicu neci din astea conferintie si in urma va veni ordinea la congresulu lui Napoleonu.

Schleswigenii intr'aceea tramsira o deputatiune de vr'o 2000 de insi la Kiel in Holstainu spre a salutá si prochiamá pe ducele Fridericu de Augustenburg. Diurnalele germane facu unu svonu mare din resultatulu acestu de arme, si din primirea deputatiloru din Holstain si Schleswig, cari ambla prin tota Germania priminduse petutindinea cu cele mai calduróse afecte de fratia natiunala; chiar' si in Vien'a fù primita o deputatiune din Schleswig de Mai. S'a imperatulu cu cele mai parintiesci si mai calduróse afectiuni, cari caracte risesa nationalismulu germanu. —

Cronica esterna.

GERMANIA. In regiunile cele mai inalte oficiale ale Germaniei se vorbesce, că de unu ce resolutu, ca tota Germania se va sculá in contr'a Daniei dechiarandui formalu resbelu pentru batjocur'a ce facu corabieloru staturiloru germane. Prusi'a de unde a esitu impulsulu, acest'a vré cu totu adinsulu a aduce si pe Germania in aconcertulu combatantiloru că se pote luá asuprasi suprem'a comanda a trupelor intregei Germanie; Germania inse e amenintiata de un'a sci siune infricosiata.

ANGLIA. Londonu 26 Fauru. In caus'a ocuparei pamentului danezu in Juti'a responde L. Earl Russel in cas'a de susu la interpelatiunea lui Malmesburi, cumuca Juti'a s'ar' poté ocupá că indemnisiare pentru naile caperate, déca Dani'a va mai continua caperarea, ér' nu că gagiu pentru spesele resbelului. Anglia a monitatu poterile germane in caus'a a-césta, fiendua Dani'a pote privi calcarea acésta că invasiune si prin aceea resbelulu pote primi o estindere mare. Acestu responsu se dede dupa-ce aliatii germani respondera si escusa calcrea pamentului in Juti'a, atribuindu acésta că prévaricare indiscretiunei comandanțului Wrangl, cu tóte acestea germanii totu nu vré se iésa din Kolding, că cumu limb'a omului ar' fi data pentru a 'si ascunde cugetele si faptele.

ITALIA. Turinu 23 Fauru. Dint'unu reportu alu ministrului de marina publica diurnalulu oficialu poterea Italiei pre mare si numerulu corabieloru pantierate, peste care dispune ea si care e atatu de insemnata, in catu marin'a Italiei se aprobia de cele mai renumite marine. Suprem'a comanda a intregei flote se incredintia vice-admiral. conte Albini cu insarcinare, că tóte corabiele se stè gata in deplina pregatire, pentru a au de a se alaturá la escadra evolutiunei. Anglulu Dune gen. lui Garibaldi, altu englesu, care facu

campania suptu Napoleon si cercoetá tota Europa, mai multi emigranti, toti se consultesa, cumu s'ar' poté cuceri Veneti'a la Dunerea de diosu si pe la Dalmati'a la Fiume. — Intr'aceea guardia nationala se mobilisá si a primitu pretutindenea oficiri din armat'a regulata.

Telegreamu Redactiunei.

Bucuresci 5 Martiu 1 óra, 30 m. — Drumulu de feru Moldovanu-Galati-Siretu se concese astadi D. Salamanca. Guvernul garantéza siepte procentu că interese.

Bucuresti, „Romanul“ dupa tóte scirile ce se publicara despre actulu celu maretu alu secularisare averiloru monastiriloru inchinate serie, cumca se asecura, ca conferintiele in caus'a acésta se voru deschide la Stambulu spre a cercetá fapt'a complinita si a hotari, nu reintórcerea averiloru, caci acésta sciu ei bene ca nu se mai poate face, dar' sum'a baniloru, bacsisiulu cumu dicemu noi, despagubirea cumu dieu ei.

In 18. Fauru s'a finitu votarea asupr'a articolului de califerate in Romani'a de preste Milcovu. Vineri, va fi siedintia si se va vota in totalu dupa ce se va cercetá si contul de insarcinari.

Prin infratire, concordia etc. Proiectu
pentru improprietarirea fara daun'a proprietarului, si cu multumirea ambe partiloru in Romani'a.

(Va urmá.)

Partea I. Sistemul regenerator de societate!

Art. I. Presupunu ca fiacare proprietar se fia indatorat prin una lege a improprietari pe clacasiu lui, dar' cu desdaunare momentana. Improprietarirea se se urmá media treptata intr'unu cursu de (6—8—10) celu multu 12 ani statuenduse pentru asta improprietarire 2 clase de mosii:

1) Unde proprietatea in comparatiune cu numerulu clasiloru de facia va fi asia de larga in pamentu, pentru a se puté cede unui clacasiu ou boi seu cu vite tragatore in acestu cursu de 12 ani cate 12 pogone, si celui fara vite tragatore cate 6 pogone, mai remanendu si pe sama proprietarului $\frac{1}{4}$ parte din acea suma a pogonelor, care sunt a se ceda in rescumperare, (si constatore, in locuri aratore, in livedi, pasciune, vii (vineturi) pometuri seu paduri, tóte formandu $\frac{1}{4}$ parte din suma de cedatu), va forma una proprietate de 1-a clasa pentru improprietarie

2) Candu proprietatea va fi mai stremta de catu ar' puté remané si pe sama proprietarului $\frac{1}{4}$ parte din suma pogonelor de cedatu, atunci se nu cedéze spre improprietarie acestu numeru de pogone, ci la totu clacasiulu fara distinctione cu vite seu fara vite, se se cede in cursulu sistemei de 12 ani si pe fiacare anu cate $\frac{1}{2}$ de pogonu, formandu una asia proprietate a 2-a clasa pentru improprietarie.

Observare. Inse unde proprietatea nu va posedea neci acea largime de pamentu receruta la clasa a 2-a, atunci clacasiu in unu terminu de 3 ani dupa promulgarea legii se se stramute pe alte proprietati large, (pentru care scopu va subveni guvernul cu mosiile publice) dupa care timpu si astea proprietati din care voru emigra clacasi, seu pe care se voru asiedia, voru intra in acea clasa de improprietarie covenita, si in conditiunile sistemei de 12 ani.

Candu inse nu s'ar' fi stramutatu dupa una asia mosie strimta, atunci proprietarulu fara alta consideratiune de a nu mai remané si lui pamentu se fia datoru a ceda pamentu in despagubire acelor clacasi, si in timpu de 12 ani la una familia cu vite cate $\frac{1}{2}$ pogonu pe anu, ear' la una fara vite cate numai $\frac{1}{4}$ parte pogonu pe anu; si si clacasiu, cari nu s'a stramutatu se fia asémenea fara consideratiune obligati a indeplini tóte conditiunile, ec voru fi esistatore pentru unu clacasiu, aflatioru pe una mosia de a 2-a clasa, asiadara si acelu, care va primi numai $\frac{1}{4}$ parte de pogonu pe anu, va face dile că pentru cumu face altulu pentru $\frac{1}{2}$ de pogonu, (cumu amu dice amanda, de ce nu s'a stremutatu) si nefiindu pe acea mosia neci pamentu unde se faca asta munca vor' faceo pe alte proprietati vecine (vedi prescrisele in art. III. observare).

Art. II. Improprietarirea se se faca cu desdaunare modica, platenduse proprietarului pentru unu pogonu 120 lei (avendu si alte folose din asta in viitoru vedi §§ 7, 8), si se se faca treptata, adeca pe fiacare anu se se cedéze atatu pamentu, catu s'a aratatu in art. I. Dupa asta se se scada si din legiuile pogone a le tieraniloru a 12-a parte pe fiacare anu, prin urmári si atata parte din dilele de claca, a-

junghendu astu modu că tieranulu dupe 12 ani se fia de totu improprietaritu, si deliberatu de ori-ce olaca, séu conditiune de clacasiu. — (Se'ntielege, ca insuratieii inca voru primi mo-sie după datina pe lénge asemenea desdaunare in 12 ani dela insuratiune si providere cu mosia? R.) —

Art. III. Avendu dar' a da clacasi cei cu 1 pogonu rescumperare pe anu 120 lei in desdaunare, si cei cu $\frac{1}{2}$ pogonu 60 lei, s'ar' ivi multe greutati si inconveniente de implinitu, fiindca asta clasa de muncitori este pentru dobendire de midiulóce fórte inapta si incapabila; d'acéa se voru statui, că fia care se faca peste anu atatea dile de lucru, analogu cu acea suma, si dicemu pe bas'a legei de adi: 1 di cu palmile se se pretiuésca d. e. 2 lei, una di cu 2 boi 4 lei, si una cu 4 boi 6 lei (seu si mai multu). Pe care basa ar' fi a se statua prin lege repartitiunea urmatóre de dile pe fiacare anu:

1) La una proprietate de 1-a clasa.

1 clacasiu cu 4 boi, 12 dile cu 4 boi, una 6 lei	72 lei
" " 24 " cu palmile a 2 lei	48 "

120 lei

1 clacasiu cu 2 boi, 12 dile cu 2 boi, una 4 lei	48 lei
" " 36 " cu palmile, à 2 lei	72 "

120 lei

1 clacasiu fara vite tragatóre se faca 30 dile cu palmile, à 2 lei	60 lei
--	--------

2) La una proprietate de clasa a 2-a,

1 clac. cu 4 boi, 6 dile cu 4 boi, una 6 lei	36 lei
" " 4 " 12 " cu palmile, una 2 lei	24 "

60 lei

1 clac. cu 2 boi, 6 dile cu 2 boi, una 4 lei	24 lei
" " 2 " 18 " cu palmile, una 2 lei	36 "

60 lei

1 clac. fara vite 30 dile cu palmile, à 2 lei	60 lei
---	--------

De si asta repartitiune de munca peste anu este numai analoga cu pretiul, care au a 'lu da pentru partea de pamantu rescumperata, dar' speculanduse eu densa sistematicesce, voru resulta si alte midiulóce, pentru intertienérea de scoli, de ameliorari, de intemeiarea industriei sericole din care proprietarii si tieranii voru trage folosu (vedi §§ 7, 8) si altele. D'acea atatu in acestu interesu, catu pentru usiurarea pe tierani in mediulóce, dá putea plati rescumpararea, trebue statuitu acestu metodu, dá face tieranii lucru in loculu darei de bani, si ce alte mediulóce resulta din asta munca a loru, care se o numim "munca de improprietarire," se poate vedé din articolul VI. 1 si 2. —

Observe. Candu pe una mosia pré strimta nu se va afia pamantu de a se da pentru facerea muncei de improprietarire, atunci luanduse pamantu pe alte proprietati vecine (vedi art. IV. observ.) tieranii voru fi datori a face munca pe acelea mosii, care potu fi cu departare pana 6 óre pe josu, dar' in asia casu voru avé se lucre 1 septemana, seu 6 dile necurmatus, socotindulise 5 dile in lucru si 1 pentru dusu si intorsu; departari mai mici se voru calcula pentru dusu si intorsu proportionatu mai pucinu. —

Asta munca de improprietarire, in prospitiunea sublimul opu, si mariloru folose in viitorime, nu poate fi pré apasatoria pentru tierani, ca ci de exemplu impartienduse munc'a in 3 parti a le anului, primavéra, véra si tómna, fiacare cu 90 dile, vine in unu asemenea intervalu pentru cea mai impovarata familia, adeca a unei cu 2 boi, dela una proprietate de 1. clasa, de facutu 4 dile cu 2 boi, si 12 dile cu palmile, asia dar' in 90 dile 12 cu palmile, camu la 8 dile una, nu poate fi pentru astu scopu pré greea, mai cu sama in proportiune, ca candu au substatu iobagia in Ungari'a si Transilvania, unu asia clacasiu avea se faca munca pe sama proprietarului din 6 dile 3, ce este multu mai multu, ca din 8 dile una, si inoa facuta pentru folosulu seu. —

Observe. Acei clacasi cu vite tragatóre se fia indatorati candu li s'ar' cére a face in locu de 3 dile cu 1 paréche boi, seu in locu de 3 parechi de boi intr'una di- unu pogonu aratura si semanatura. (Se nu scapamu din vedere, ca acestu projectu e opiniune că atare, si doresce orce alta usiurare mai mare eventuala).

Art. IV. Munca de improprietarire va trebui se se intrebuintidie in agricultura pentru care circumstare este de trebuintia pamantu aratoru, care pe basa de unu clacasiu simplu (vedi despre asta numire art. VI. 1) la una mosie de

2-a clasa cate 2 pogóne, iar' la una de a 4-a clasa cate 1 pogonu, se fie datoru proprietarulu a 'lu da din locurile sale, si diumatatea cantitate se o dea de 1-a enalitate, iar' diumatate de qualitate mediulócia pentru care locuri va trage chiria, si adeca 10 lei de pogonu si anu.

Observe. Fiindca la unile proprietati mai strimte astéa pogóne de datu cu chiria pentru munca de improprietarire, ar complecta mai töte, seu töte pogónele, care le au intrebuintiatu proprietarulu seu arendasulu in munca pe sama loru, in araturi si liveni, pentru a nu li se face astorul proprietari d'una data pré mare restringere, se se intocmesca mesura, ca proprietarulu se pôta da tieraniloru dreptu pamantu rescumparatu nu chiaru töte popónele limpede curatate ci se dea la fiacare si pe fiacare anu partea lui jumetate in locu bunu limpede, si jumetate in locu, pe care se 'lu curetia de tufarisiu, lunca seu padure folosindu ei testirile si radicinile si proprietarulu se primésca pe anu dela tierani inapoi partea din acelea locuri limpedi, care au fostu pana atunci că legiuite, si care se d'au in proportiune inde-reptu, cata alta parte s'au rescumparatu, si pentru cate nu se mai da claca si decima. — Astu modu si tieranii se iae parte la asta greutate, caci pamantu cualificatu de aratura este chiaru dela inceputu inevitabilu trebuintiosu pentru scopulu de improprietarire. Asiá dar' de si asta restringere ar atinge pe unu micu numeru de proprietari, dar' pentru mărele scopu este inevitabila. — Unde inse ar' fi una mosia de totu strimta a nu se puté ceda acestu pamantu pentru munca de improprietarire si progressu, se se inchiriédia locurile in cantitatea ca la a 2-a clasa de mosii pe alte proprietati vecine si cu pretiul cumu se va puté acorda, danduse chiria ce va fi peste 10 lei la pogonu si anu din fondulu ce se va forma ca fondu centralu alu natiunei pentru progressare, vedi art. VIII. — Despre lucru vedi in observatiune art. III.

Repusu: P. N. Vointia publicului de a vedé esita si fóiea se vede din concursulu lui cu prenumerarea. — In anulu decursu n'amur crutiati nece o jerfta, asia e? si recompens'a sunt suferintiele!?! — Interesele sincaiane abia potu acoperi spesele la 7 côle. — V. P. Navemu Mecenati! — Cu credite nu se pôte tipari si Fóia. Nu credem, ca pretendeti ce nu e prin potintia. Candu numerula prenumerantilor va pretinde cu dreptu va esi si fóia.

INSCIINTIARE.

La Gras, Barth & Comp. in Breslau a esitu o brosiura, care cuprinde mai multe sute atestaturi despre

Sirupu de peptu,

care se apróba de mai multe fisicate, unu mediulocu pentru orice tuse vechia, pentru durere de peptu, ragusial'a de ani, greutate in gatu, plomon'a balosa, care intr'u casuri fórte numerose, au liferatu celu mai multiumitoriu resultatu.

Acestu Sirupa lucrédia indata dupa intrebuintarea d'anteiu avangiosu binefacatoriu, mai virtosu la tuse convulsiva si tuse magarésca, ajuta scótarea flegmei cei lipice inecaciósa, alina iritamintul in gutlegiu si deparpedia in scurtu timpu ori care macaru catu de infocata chiaru si tuse pe epica si scupatur'a de sange.

Pentru BRASIOVU am datu D-lui S. P. Mailatu uniculu depositoriu.

Pretiulu unei $\frac{1}{4}$ butelia 1 fior. in sunatori.

"	$\frac{1}{2}$	2	"
G. A. W. Mayer in Breslau (Prusi'a.)			

Cursurile la bursa in 4. Martiu 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 725/10 cr. v.
Augsburg	—	—	118 " 75 "
London	—	—	119 " 30 "
Imprumutulu nationalu	—	—	79 " 65 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	71 " 50 "
Actiile bancului	—	—	772 " —
" creditului	—	—	177 " 90 "

Obligatii desarcinarii pamantului in 29. Februarie 1864 :

Bani 71.— — Marfa 71·50